

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองมหาสารคามในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองมหาสารคาม ปีการศึกษา 2545 จำนวน 128 คน คือ

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองมหาสารคามที่จัดการศึกษา 2 ระดับ จำนวน 100 คน จำแนกเป็น

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน

1.1.2 ครูวิชาการ จำนวน 50 คน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองมหาสารคามที่จัดการศึกษา 3 ระดับ จำนวน 28 คน จำแนกเป็น

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน

1.2.2 ครูวิชาการ จำนวน 14 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เพื่อความครอบคลุมในการตอบแบบสอบถาม ดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	สถานภาพ	ประชากร
1.	โรงเรียนที่จัดการศึกษา 2 ระดับ จำแนกเป็น	
	1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	50
	1.2 ครูวิชาการ	50
2.	โรงเรียนที่จัดการศึกษา 3 ระดับ จำแนกเป็น	
	2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	14
	2.2 ครูวิชาการ	14
	รวม	128

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดในการวิจัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) โดยแบ่งช่วงการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามสำหรับเป็นเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับหลักและวิธีการสร้างแบบสอบถาม

3. กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามที่จะสร้างตามกรอบแนวคิดในการวิจัย คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ว่าด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้

4. ประมวลความรู้จากข้อ 1,2, และ 3 มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ให้ครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ตามกรอบแนวคิดในข้อ 3

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

6. นำแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความครอบคลุมของข้อคำถาม และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เนื้อหา ประกอบด้วย

6.1 นางกาญจนา พละไกร ฤศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) อาจารย์ 2 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
หลักเมืองมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญเชิงโครงสร้าง

6.2 นายวัลลภ วรณปะเถาว์ ฤศ.ม. (การบริหารการศึกษา) หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอเมืองมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญเชิงเนื้อหา

6.3 นายสวัสดิ์ สุวรรณศรี ฤศ.ม. (การบริหารการศึกษา) อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านหัวช้างหนองแสง เป็นผู้เชี่ยวชาญเชิงความครอบคลุมของข้อคำถาม

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง แล้วปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษา 2 ระดับ และ โรงเรียนที่จัดการศึกษา 3 ระดับ ในอำเภอที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ เพื่อนำมาหาคุณภาพ

การหาคุณภาพแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม 43 ข้อ ที่ผ่านกระบวนการสร้างเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้บริหาร และ ครูวิชาการ ในโรงเรียนที่จัดการศึกษา 2 ระดับ และ โรงเรียนที่จัดการศึกษา 3

ระดับ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาคุณภาพของแบบสอบถามดังนี้

1. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item – Total correlation) ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ตั้งแต่ 0.56 – 0.91 (ระวีวรรณ อังคนุรักษ์ณัพันธ์. 2533 : 92)
2. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม นำเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามเกณฑ์ในข้อ 1 ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคามถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองมหาสารคาม ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง พร้อมนัดหมายวันที่จะมาขอรับแบบสอบถามคืน สิงหาคม 2545
3. ไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง สิงหาคม 2545

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไป 128 ฉบับ ได้รับคืน 128 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ปรากฏว่าเป็นฉบับสมบูรณ์ทั้งหมด
2. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับการดำเนินงาน	ความหมาย
มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน

น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences for Windows) ตามประเด็นในการวิเคราะห์ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X})

2. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามในแต่ละข้อแล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อทำการประเมินดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับการดำเนินการ
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการที่มีต่อการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน ในโรงเรียนที่จัดการศึกษา 2 ระดับ กับ โรงเรียนที่จัดการศึกษา 3 ระดับ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม โดยใช้ค่าสถิติ t-Test (Independent Sample) ในการทดสอบสมมติฐาน